

Stellingen behorende bij het Proefschrift:

Leiding geven in processen van co-evolutie. Over de co-evolutie van beleidsvoorkeuren binnen het Deltaprogramma

Te verdedigen door drs. Y. Deelstra

Op 21 november 2014 te Rotterdam

1. De socio-ecologische co-evolutie tussen de Nederlandse maatschappij en het watersysteem van de afgelopen eeuwen heeft de inrichting van het watersysteem nabij een lokaal optimum gebracht.
2. Symbiotische co-evolutie binnen een sociaal systeem kan zodanig gericht zijn op het behouden van de huidige systeemtoestand van een fysiek systeem dat interfererende of parasitaire socio-ecologische co-evolutie hiervan het gevolg is.
3. Enabling leiderschap is gedrag dat leiders met een administratieve positie kunnen vertonen wanneer zij de grenzen van het handelingsrepertoire van hun organisaties op rekken tot het punt dat meer betekenisvol handelen mogelijk is.
4. Als adaptief leiderschap structureel wordt ingebed door enabling leiderschap met administratieve trekken dan wordt de adaptiviteit bepaald door de mate waarin administratieve grenzen overschreden mogen worden.
5. De Deltacommissaris kan vanwege zijn beperkte formele bevoegdheden niet anders dan enabling leiderschap vertonen op basis van zijn administratieve positie.
6. Wanneer maatregelen worden getroffen die zowel helpen de huidige systeemtoestand van het watersysteem te bestendigen als helpen om nieuwe systeemtoestanden mogelijk te maken, dan is er sprake van flexibiliteit.
7. Inertie in multi-level processystemen dreigt als regionale bestuurders neigen naar een houding van afwachtend verzet tegen een nationale opgave, indien tegelijkertijd de Rijksoverheid de nationale opgave als haar eigen verantwoordelijkheid opvat.
8. Gunstige dynamiek in multi-level processystemen ontstaat als regionale bestuurders verwachten hun regionale agenda te kunnen verbinden aan een nationale opgave, indien tegelijkertijd de Rijksoverheid bereid is kaders te definiëren waarbinnen ruimte is voor de regionale agenda.
9. De roep om sterk leiderschap om Nederland uit de crisis te helpen, beperkt de adaptieve capaciteit van ons land; hierdoor neemt de kans om snel uit de crisis te geraken af.
10. Transformaties die tot andere systeemtoestanden leiden, bestaan vaak uit een reeks van kleine adaptaties in het handelen van veel actoren.
11. Een onderzoeker die sociale co-evolutie bestudeert, moet zich er van bewust zijn dat hij en zijn onderwerp met elkaar co-evolueren.